

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adrodd i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	18 Chwefror 2025
Pwnc:	Ffioedd Cartrefi Gofal y Sector Annibynnol ar gyfer 2025/26
Aelod(au) Portffolio:	Cynghorydd Alun Roberts
Pennaeth / Cyfarwyddwr Gwasanaeth:	Arwel Wyn Owen, Pennaeth Oedolion
Awdur yr Adroddiad:	Carwyn Edwards, Rheolwr Cyllid
Ffôn:	01248 752699
E-bost:	CarwynEdwards@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Yr holl Aelodau
A – Argymhellion a rhesymau	
<u>Argymhelliad</u> Rydym yn argymell cynyddu'r ffioedd Preswyl, Preswyl Henoed Bregus eu Meddwl (EMI), Nyrsio a Nyrsio Henoed Bregus eu Meddwl gan 7.5%. Mae'r argymhellion wedi'u crynhoi ar ddiwedd yr adran hon (A1 - A4). <u>Cefndir</u> O 6 Ebrill 2016, mae'r fframwaith ar gyfer asesiadau ariannol a chodi ffioedd dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Gofynnir i'r Awdurdod Lleol adolygu ffioedd cartrefi gofal y sector annibynnol yn flynyddol, er mwyn cyd-fynd â newidiadau'r Llywodraeth Ganolog i fudd-daliadau a lefelau pensiwn. Wrth osod lefelau ffioedd ar gyfer cartrefi gofal y sector annibynnol, rhaid dangos ein bod wedi ystyried yn llawn y costau darparu wrth bennu ein ffioedd gofal sylfaenol. Rydym wedi parhau i ddefnyddio'r pecyn cymorth methodoleg fel cyfarpar meincnodi ar gyfer ffioedd 2025/26. Mae'r fethodoleg yn adlewyrchu newidiadau mewn deddfwriaeth mewn perthynas â'r cyflog byw gwirioneddol, newidiadau mewn deddfwriaeth Yswiriant Gwladol a chwyddiant. Wrth adolygu lefelau ffioedd, rhoddir ystyriaeth i amgylchiadau lleol, pwysau o ran galw ac argaeledd darpariaeth, yn ychwanegol at y fformiwla ranbarthol. Yn dilyn trafodaethau gyda'r Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151, ac wrth gydnabod y pwysau ariannol mae ein darparwyr yn eu hwynebu, rydym yn argymell cynyddu ein ffioedd gan 7.5%, sy'n mynd y tu hwnt i'r cynnydd ar sail chwyddiant a gyfrifwyd gan ddefnyddio pecyn cymorth methodoleg rhanbarthol. Mae Tabl 1, isod, yn gosod y ffioedd yn seiliedig ar gynnydd ar sail chwyddiant, ac eithrio unrhyw daliad atodol ar sail y farchnad, ac mae Tabl 2 yn gosod cyfraddau arfaethedig Ynys Môn, yn cynnwys taliadau atodol ar sail y farchnad, gan gydnabod y pwysau mae darparwyr yn eu hwynebu. Nid yw'r ffioedd yn Nhablau 1 a 2 isod ar gyfer gofal nyrsio yn cynnwys yr elfen Gofal Nyrsio am ddim yr (FNC) Awdurdod Lleol na'r elfen Gofal Nyrsio am ddim (FNC) y Bwrdd Iechyd. Rhaid pwyllgo wrth gymharu ag adroddiadau'r flwyddyn flaenorol oherwydd, yn hanesyddol, mae cyfradd FNC yr Awdurdod Lleol wedi cael ei gynnwys yn ein ffioedd nyrsio. Cyfradd FNC y Bwrdd Iechyd ar gyfer 2024/25 yw £218.12 a chyfradd FNC yr Awdurdod Lleol ar gyfer 2024/25 yw £8.83. Bwriedir adolygu'r cyfraddau hyn yn ystod y misoedd nesaf, gyda'r disgwyliad y bydd cynnydd yn sgil chwyddiant yn cael ei gyhoeddi'n fuan yn y flwyddyn ariannol newydd.	

Tabl 1
Ffioedd arfaethedig ar gyfer 2025/26 yn seiliedig ar y methodoleg ffioedd (Ac eithrio Taliad Atodol ar sail y Farchnad)

Categori	Ffi 2024/25 fel y cyfrifwyd yn ôl y model (Ebrill 2024)	Ffi y cyfrifwyd ar gyfer 2025/26	Cynnydd o gymharu â ffioedd 2024/25	% Cynnydd o gymharu â ffioedd 2024/25
Preswyl (Oedolion)	£753.04	£810.33	£57.29	7.60%
Preswyl (EMI)	£786.45	£847.12	£60.67	7.71%
Gofal Nyrsio (Elfen Gofal Cymdeithasol)	£820.34	£883.91	£63.57	7.75%
Nyrsio (EMI) (Elfen Gofal Cymdeithasol)	£886.67	£957.47	£70.80	8.00%

Tabl 2
Ffioedd Arfaethedig Ynys Môn ar gyfer 2025/26

Categori	Ffi 2024/25 (Ebrill 2024)	Ffi arfaethedig 2025/26	Cynnydd o gymharu â ffioedd 2024/25	% Cynnydd o gymharu â ffioedd 2024/25
Preswyl (Oedolion)	£774.47	£832.56	£58.09	7.50%
Preswyl (EMI)	£865.46	£930.37	£64.91	7.50%
Gofal Nyrsio (Elfen Gofal Cymdeithasol)	£843.44	£906.70	£63.26	7.50%
Nyrsio (EMI) (Elfen Gofal Cymdeithasol)	£996.66	£1,071.41	£74.75	7.50%

Bydd y cynnydd o 7.5%, os caiff ei gymeradwyo, yn berthnasol i gartrefi sy'n derbyn ein cyfraddau sylfaenol. Gofynnir i unrhyw un sy'n derbyn ffioedd y tu hwnt i'n cyfradd ddangosol ar hyn o bryd i rannu gwybodaeth ariannol, gan roi ystyriaeth i godiad ariannol.

Mewn amgylchiadau eithriadol, efallai y bydd angen ystyried ceisiadau unigol gan ddarparwyr mewn perthynas â'r ffioedd hyn. Os bydd tystiolaeth glir yn mynegi nad yw'r ffi a osodwyd yn ddigonol mewn unrhyw achos, bydd rhaid i'r Cyngor ystyried eithriadau i gyfraddau'r ffi. Argymhellir bod unrhyw benderfyniadau o'r fath yn cael eu dirprwyo i'r Deilydd Portffolio Gwasanaethau Oedolion, y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151 a Phennaeth Gofal Cymdeithasol Oedolion.

Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith gymeradwyo'r argymhelliad i godi lefel y ffi fel a ganlyn:-

A1 – Gofal Preswyl (Pobl Hŷn) - £832.56 bob wythnos

A2 – Preswyl (EMI) - £930.37 bob wythnos

A3 – Gofal Nyrsio (Elfen Gofal Cymdeithasol) - £906.70 bob wythnos (Ac eithrio FNC yr Awdurdod Lleol a'r Bwrdd Iechyd)

A4 – Nyrsio (EMI) (Elfen Gofal Cymdeithasol) - £1,071.41 bob wythnos (Ac eithrio FNC yr Awdurdod Lleol a'r Bwrdd Iechyd)

Yn unol ag awdurdodau eraill, gofynnwn fod y Pwyllgor Gwaith yn rhoi awdurdod i'r Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Gwasanaethau Ariannol ymateb i unrhyw geisiadau gan gartrefi unigol i edrych ar eu cyfrifon penodol a defnyddio'r ymarferiad fel sylfaen i ystyried unrhyw eithriadau i'r ffi gytunedig. Bydd rhaid i'r Deilydd Portffolio Gwasanaethau Oedolion, y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau), Swyddog Adran 151 a Phennaeth Gofal Cymdeithasol Gofal Cymdeithasol Oedolion gytuno ar unrhyw eithriadau o fewn y cyllidebau presennol.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a pham wnaethoch chi eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?		
Gwnaethom ystyried defnyddio'r fethodoleg ffioedd fel sylfaen ar gyfer ffioedd 2025/26 ond wrth gydnabod y pwysau mae darparwyr yn eu hwynebu, penderfynasom beidio â gwneud hynny, a chynnig taliad atodol ar sail y farchnad y tu hwnt i'r ffi a gyfrifwyd gan y fethodoleg.		
C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?		
Mae'n rhaid i Awdurdodau Lleol osod lefelau ffioedd cartrefi gofal yn unol â'r polisi cenedlaethol. Mae'r penderfyniad hwn yn cyflwyno goblygiadau ariannol i gyllideb yr Awdurdod Lleol ac mewn perthynas â fforddiadwyedd yn yr hinsawdd ariannol sydd ohoni.		
Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydy.		
D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Mae'r gost ychwanegol o gyllido'r ffioedd uchod wedi'i chynnwys ym mhroses yr Awdurdod ar gyfer gosod y gyllideb.		
Dd – Asesu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):		
1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Y bwriad yw y bydd yn cefnogi ac yn annog darpariaeth newydd mewn meysydd twf.
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut?	Amherthnasol.
3	A fuom yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, rhowch wybod gyda phwy.	Mae trafodaethau rhanbarthol yn parhau.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai hynny y mae'r penderfyniad hwn yn cael effaith uniongyrchol arnynt? Esboniwrch sut	Dim ymgysylltiad â dinasyddion, ond rydym wedi cael trafodaethau cyson gyda darparwyr.
5	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Y bwriad yw y bydd yn cefnogi unigolion sydd wedi'u gwarchod dan y Ddeddf.
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar y rhai hynny sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Dim effaith.
7	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Dim effaith.

E – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA) (gorfodol)	Mae'r papur hwn wedi'i drafod gyda'r TA, ac mae unrhyw sylwadau a wnaed wedi'u hymgorffori yn y papur.
2	Cyllid / Adran 151 (gorfodol)	Mae'r Swyddog Adran 151 yn rhan o'r TA.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro yn rhan o'r TA.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol.
5	Eiddo	Amherthnasol.
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	Amherthnasol.
7	Sgriwtini	Amherthnasol.
8	Aelodau Lleol	Amherthnasol.
9	Unrhyw gyrff allanol / eraill	Amherthnasol.
F - Atodiadau:		
Amherthnasol.		
Ff - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
Dim.		